

Kallelse/Ärendelista

Förbundsdirektionen kallas till sammanträde den 22 september 2022

Plats och tid: Kl. 09.00 – 12.30 via Teams.

Kontakt: Någon anmälan om deltagande i mötet erfordras ej. Ombud som är förhindrade att närvara ombedes meddela detta till sin ersättare. Kallelsen skickas även till dem.

Kan varken ordinarie ledamot eller ersättare närvara vid mötet, meddela detta till kommunalförbundets kansli, telefon 0522-44 08 20, alternativt e-post: kansli@fyrbodal.se

Övrig information: Mötet hålls digitalt via Teams.

Välkommen!

Martin Carling
Förbundsordförande

/Anna Lärk Ståhlberg
Förbundsdirektör

Ärendelista

Förbundsdirektionen kallas till sammanträde den 22 september 2022	1
Förbundsdirektionen	3
Beslutsärenden	4
Ärende 2 – Val av valberedning	4
Ärende 3 – Mötesdatum 2023	5
Ärende 4 – Uppdrag inom avfallsområdet	6
Ärende 5 – Äskande om budget för revisorerna 2023	7
Ärende 6 – Fördjupad översiktsplan för Brålanda (FÖP)	8
Ärende 7 – Fördjupad översiktsplan för Hav Tjörn Orust	9
Ärende 8 – Svar gällande intresseundersökning avseende gemensamt fristadsansvar	10
Ärende 9 – Remissvar angående årlig avstämning av trafikförsörjningsprogrammet 2021	11
Informations och anmälningsärenden	12
Ärende 10 – Tema: Fysisk planering och hållbara transporter	12
Ärende 11 – Information kring rapport slutsatser kring möjligheter och risker för våra fordonsrelaterade företag	13
Ärende 12 – Ägarsamråd Mediapoolen	14
Ärende 13 – Aktuella infrastrukturärenden	15
Ärende 14 – Aktuella delegationsbeslut	16
Ärende 15 – Ärenden kopplade till Beredningen för hållbar utveckling (BHU), Västkom och Samrådsorganet (SRO)	17
Ärende 16 – Meddelanden	18
Ärende 17 – Övriga frågor	19
Ärende 18 – Nästa möte	20

Förbundsdirektionen

Kommun	Ledamöter	Närv.	Ersättare	Närv.
Bengtstors	Stig Bertilsson (M)		Per Eriksson (S)	
Dals-Ed	Martin Carling (C)		Per-Erik Norlin (S)	
Färgelanda	Ann Blomberg (C)		Ulla Börjesson (S)	
Lysekil	Jan-Olof Johansson (S)		Ronald Rombrant (LP)	
Mellerud	Morgan E Andersson (C)		Michael Mellby (S)	
Munkedal	Christoffer Rungberg (M)		Liza Kettil (S)	
Orust	Anders Arnell (M)		Lars Larsson (C)	
Sotenäs	Mats Abrahamsson (M)		Therése Mancini (S)	
Strömstad	Kent Hansson (S)		Lars Tysklind (L)	
Tanum	Liselotte Fröjd (M)		Louise Thunström (S)	
Trollhättan	Paul Åkerlund (S)		Monica Hanson (S)	
	Peter Eriksson (M)		Bedros Cicek (KD)	
Uddevalla	Christer Hasslebäck (UP)		David Sahlsten (KD)	
	Ingemar Samuelsson (S)		Mikael Staxäng (M)	
Vänersborg	Benny Augustsson (S)		Mats Andersson (C)	
	Henrik Harlitz (M)		Marie-Louise Bäckman (KD)	
Åmål	Michael Karlsson (S)		Michael Karlsson (M)	

Beslutsärenden

Ärende 2 – Val av valberedning

På direktionens möte i februari 2023 ska val göras för uppdrag i Fyrbodals kommunalförbund. Den politiska strukturen i kommunerna efter valet förväntas bli klar under hösten. Vid tidigare motsvarande uppdrag har valberedningen valts av den ”gamla” direktionen. AU har fått i uppdrag av direktionen att föreslå valberedning för mandatperioden 2023-2026.

Nuvarande valberedning är Åsa Karlsson, Munkedal, sammankallande, Anne Sörkvist, Åmål, Monica Hanson, Trollhättan, Gunnar Lidell, Vänersborg, Ewy Gahnström, Uddevalla, Per Eriksson, Bengtsfors och Lars Larsson, Orust.

Arbetsutskottet har berett ärendet och beslutat föreslå direktionen att godkänna förslag till reviderad arbetsordning för valberedningen och att förslaget till valberedning presenteras inför direktionsmötet.

Ärendet föredras av Martin Carling, förbundsordförande.

Handlingar för reviderad arbetsordning för valberedning bifogas kallelsen.

Handlingar kring förslag på ny valberedning kommer innan direktionsmötet.

Förslag till beslut

Att godkänna förslaget till reviderad arbetsordning för valberedning.

Att godkänna förslaget till valberedning

Ärende 3 – Mötesdatum 2023

Ett förslag på mötesdatum för 2023 som ligger till grund för förbundets årshjul har tagits fram. Förslaget bygger på samma princip som tidigare år med intervall och hänsyn till SKR:s styrelse och helgdagar.

Arbetsutskottet: 26/1, 9/3, 27/4, 25/5, 24/8, 5/10, 16/11

Direktionen: 9/2, 30/3, 11/5, 15/6, 21/9, 26/10, 7/12

Arbetsutskottet har berett ärendet och beslutat föreslå direktionen att godkänna förslaget på mötestider för 2023

Ärendet föredras av Martin Palm, administrativ chef.

Handlingar till ärendet bifogas kallelsen.

Förslag till beslut

Att godkänna förslaget på mötestider för 2023.

Ärende 4 – Uppdrag inom avfallsområdet

Förbundet har det senaste året från medlemskommuner och andra fått frågor och förslag som berör avfallsområdet. Det sker stora och snabba förändringar inom avfallsområdet, från linjära materialflöden till cirkulära. Förändringen drivs av både nya lagar, direktiv, förordningar och affärsmässig utveckling. Kommunerna har en viktig roll kopplat till avfallsområdet när det gäller information, planering, upphandling och näringslivsutveckling och behöver vara rustade för de förändringar som avfallsområdet står inför. Det är angeläget att närmare undersöka behov, intresse och möjligheter till utökade samarbeten hos kommuner och andra relevanta aktörer inom avfallsområdet generellt. Förbehandling av matavfallet på plats i Fyrbodal är ett specifikt område som skulle kunna ge flera mervärden.

Arbetsutskottet har berett ärendet och beslutat föreslå direktionen att uppdra åt kommunalförbundet att närmare undersöka behov, intresse och möjligheter till utökade samarbeten hos kommuner och andra relevanta aktörer inom avfallsområdet, samt att uppdra åt kommunalförbundet att bjuda in samtliga medlemskommuner och dess kommunala avfalls-/energibolag till överläggningar angående förbehandling av matavfall i Fyrbodal.

Ärendet föredras av Anna Lärk Ståhlberg, förbundsdirektör

Handlingar till ärendet bifogas kallelsen.

Förslag till beslut

Att uppdra åt kommunalförbundet att närmare undersöka behov, intresse och möjligheter till utökade samarbeten hos kommuner och andra relevanta aktörer inom avfallsområdet, samt att uppdra åt kommunalförbundet att bjuda in samtliga medlemskommuner och dess kommunala avfalls-/energibolag till överläggningar angående förbehandling av matavfall i Fyrbodal.

Ärende 5 – Äskande om budget för revisorerna 2023

Förbundets revisorer har inkommit med ett äskande om medel uppgående till 315 tkr för år 2023. I det förslag som ligger för budget 2023 så uppgår revisorernas budget till 165 tkr fördelat på 40 tkr för förtroendevalda samt 125 tkr för PWC. Av medlen som är avsatta till PWC så avser 85 tkr en fast del och resterande del avser en rörlig del. Det är en utökning med 15 tkr jämfört med 2022.

Revisionen har vanligtvis tio möten per år, att jämföra med arbetsutskott och direktion som har 7 möten per år.

Fyrbodals revision har i sin nuvarande budget, jämfört med revisionerna för Skaraborgs kommunalförbund och Boråsregionen, något mer i budget.

Budget för Fyrbodal har skickats på remiss till kommunerna och där finns inget utrymme för detta äskande. Kommunerna står för stora utmaningar inför 2023 framåt och resurserna inom kommunerna måste prioriteras, därför föreslås avslag på detta äskande.

Arbetsutskottet har berett ärendet och beslutat föreslå direktionen att yrka avslag på äskandet.

Ärendet föredras av Martin Palm administrativ chef.

Handlingar till ärendet bifogas kallelsen.

Förslag till beslut

Att avslå äskandet om utökad budget för revisorerna för 2023.

Ärende 6 – Fördjupad översiktsplan för Brålanda (FÖP)

Ett samrådsförslag till fördjupad översiktsplan för Brålanda har tagits fram. Syftet med planen är att ge vägledning för beslut om mark- och vattenanvändning i och kring tätorten Brålanda för att främja hållbar utveckling.

Kommunstyrelsen i Vänersborgs kommun har 8 juni 2022 beslutat att samråda om förslaget för att få in synpunkter från kommuninvånare, organisationer, företag och myndigheter.

Fyrbodals kommunalförbund har fått möjlighet att lämna synpunkter. Dessa ska vara skriftliga och Vänersborgs kommun tillhanda senast den 25 september 2022.

Då förbundet i regel inte uttalar sig om medlemskommunernas fördjupade översiktsplaner föreslår ansvarig tjänsteperson att förbundet avstår från att lämna synpunkter på förslaget.

Arbetsutskottet har berett ärendet och beslutat föreslå direktionen besluta att avstå från att lämna synpunkter på förslag till fördjupad översiktsplan för Brålanda (FÖP).

Ingen föredragning av ärendet.

Handlingar till ärendet finns hos förbundet.

Förslag till beslut

Att besluta att avstå från att lämna synpunkter på förslag till fördjupad översiktsplan för Brålanda (FÖP).

Ärende 7 – Fördjupad översiktsplan för Hav Tjörn Orust

Ett förslag till fördjupad översiktsplan som beskriver rekommenderad vattenanvändning i kommunernas, Tjörn och Orust, havsområden med utgångspunkt i de fyra ämneskategorierna Natur och kultur, Friluftsliv och besöksnäring, Maritima näringar samt Transporter. Det övergripande syftet är att, i kommunal samverkan på både tjänsteperson- och politikernivå, stärka kommunernas planering och utvecklingsarbete i kusten och havet.

Planförslaget är på kommundemensam utställning under tiden 2022-08-18 till och med 2022-10-21 och finns utställt på Tjörns kundcenter i kommunhuset i Skärhamn samt i kommunhuset i Henån. Handlingarna finns även att tillgå på kommunernas hemsidor www.orust.se respektive www.tjorn.se.

Fyrbodals kommunalförbund har fått möjlighet att lämna synpunkter. Dessa skriftligen inlämnas senast 21 oktober 2022.

Då förbundet i regel inte uttalar sig om medlemskommunernas fördjupade översiktsplaner föreslår ansvarig tjänsteperson att förbundet avstår från att lämna synpunkter på förslaget.

Arbetsutskottet har berett ärendet och beslutat föreslå direktionen besluta att avstå från att lämna synpunkter på förslag till fördjupad översiktsplan för Hav Tjörn Orust.

Ingen föredragning av ärendet.

Handlingar till ärendet finns hos förbundet

Förslag till beslut

Att besluta att avstå från att lämna synpunkter på förslag till fördjupad översiktsplan för Hav Tjörn Orust).

Ärende 8 – Svar gällande intresseundersökning avseende gemensamt fristadsansvar

Kommunfullmäktige i Sotenäs kommun har bifallit en motion att frågan om ett gemensamt fristadsansvar ska överlämnas till Fyrbodals Direktion att ta ställning till och efterhöra medlemmarnas intresse.

Syftet är att förändra situationen för författare och andra kreativa yrken som förföljs och inte kan utöva sina yrken på grund av hot och förföljelse i sina hemländer, så att de får en fristad under två år.

Motionären menar att det finns olika sätt att arbeta för att förändra situationen för de författare, journalister och konstnärer som förföljs och att ett sätt som många kommuner runt om i landet har engagerat sig i är att erbjuda sig vara en fristadskommun.

För att ansöka och att vara en fristadskommun krävs det en del åtaganden, ett ansvar som många mindre kommuner enligt motionären inte riktigt är beredda att ta. Därför föreslås att flera mindre kommuner ska samverka och ta ett gemensamt fristadsansvar tillsammans med Kommunalförbundet Fyrbodal.

Arbetsutskottet har berett ärendet och beslutat föreslå direktionen att besluta att Fyrbodals kommunalförbund inte ska ta på sig rollen att samordna ett gemensamt Fristadsansvar då praktiskt stöd och ekonomiska bidrag kan fås via Västra Götalandsregionen.

Ärendet föredras av Anna Lärk Ståhlberg, förbundsdirektör

Handlingar till ärendet bifogas protokollet.

Förslag till beslut

Att besluta att Fyrbodals kommunalförbund inte ska ta på sig rollen att samordna ett gemensamt Fristadsansvar då praktiskt stöd och ekonomiska bidrag kan fås via Västra Götalandsregionen.

Ärende 9 – Remissvar angående årlig avstämning av trafikförsörjningsprogrammet 2021

Fyrbodals kommunalförbund har i en skrivelse från Västra Götalandsregionen, daterad 2022-03-21, fått möjlighet att yttra sig över rubricerad remiss.

Enligt de beslutade samverkansformerna kring kollektivtrafiken i Västra Götaland ska Västra Götalandsregionen årligen göra en avstämning av arbetet med implementeringen av trafikförsörjningsprogrammet och redovisa uppföljning av de mål som satts upp.

Den årliga avstämningen innehåller i år dels uppföljning av trafikförsörjningsprogrammet för 2021 och frågeställningar kopplat till uppföljningen, dels en aktualisering av miljö- och klimatstrategin.

Yttrandet från Fyrbodals kommunalförbund har beretts av tjänstepersonsnätverket för infrastruktur och kollektivtrafik (InfraKoll). Till grund för yttrandet ligger även den diskussion i ärendet som genomfördes på det delregionala kollektivtrafikerådet (DKR) 12 maj 2022.

Arbetsutskottet har berett ärendet och beslutat föreslå direktionen att ställa sig bakom remissvaret.

Ärendet föredras av Morgan Ahlberg, infrastrukturstrateg.

Handlingar till ärendet bifogas kallelsen.

Förslag till beslut

Att direktionen ställer sig bakom remissvaret.

Expedieras till:

Västra Götalandsregionen

Informations och anmälningsärenden

Ärende 10 –Tema: Fysisk planering och hållbara transporter

Ärendet föredras av Morgan Ahlberg, infrastrukturstrateg, Christel Thuresson, näringslivsstrateg, Tobias Källqvist, Miljö- och klimatstrateg och Karin Stenlund, Affärs- och miljöstrateg

Förslag till beslut

Att anteckna informationen till protokollet

Ärende 11 – Information kring rapport slutsatser kring möjligheter och risker för våra fordonsrelaterade företag

Den för Fyrbodal så viktiga fordonsindustrin, numera allt oftare benämnd mobilitetsindustrin, påverkas kraftfullt av globala megatrender och av initiativ för att minska de negativa klimatförändringarna.

Vårt gemensamma företagsetableringskontor Position Väst har beställt en utredning av konsultföretaget Fjaestad Consulting, som har mycket god kännedom både om de globala megatrenderna och om vår delregions mobilitetsindustri. Rapporten visar att vårt näringsliv påverkas; Den visar på potential för att dra fördel av vissa megatrender för att attrahera företagsetableringar och för befintliga verksamheter att expandera. Rapporten pekar också på risker kopplade till befintliga företag inom vissa branschområden som idag levererar produkter och tjänster som inte kommer att behövas inom kort.

Ärendet föredras Ann Palmnäs, Verksamhetsledare Position Väst och Per Fjaestads Fjaestad consulting

Förslag till beslut

Att anteckna informationen till protokollet

Ärende 12 – Ägarsamråd Mediapoolen

Ärendet föredras av Carina Sahlén, VD Mediapoolen och Mattias Hultqvist, Administrativ chef Mediapoolen.

Förslag till beslut

Att anteckna informationen till protokollet

Ärende 13 – Aktuella infrastrukturärenden

Aktuella remisser

Övrigt

Muntlig föredragning på mötet

Ärendet föredras av Morgan Ahlberg, infrastrukturstrateg.

Förslag till beslut

Att anteckna informationen till protokollet.

Ärende 14 – Aktuella delegationsbeslut

Lista över senaste delegationsbeslut tagna av förbundsdirektören.

Ingen föredragning av ärendet.

Lista över delegationsbeslut bifogas kallelsen.

Förslag till beslut

Att anteckna informationen till protokollet.

Ärende 15 – Ärenden kopplade till Beredningen för hållbar utveckling (BHU), Västkom och Samrådsorganet (SRO)

Muntlig rapport lämnas på mötet.

Ärendet föredras av Martin Carling, förbundsordförande.

BHU:

Länk till Beredningen för hållbar utvecklings möten:

[Politiska sammanträden och möteshandlingar - Instans - beredningen för hållbar utveckling \(360online.com\)](#)

Västkom:

Länk till Västkoms möten:

[Kallelser & Protokoll - VästKom \(vastkom.se\)](#)

SRO:

Länk till Politiskt samrådsorgan (SRO):

[Politiskt samrådsorgan, SRO - Vårdsamverkan i Västra Götaland \(vardsamverkan.se\)](#)

Förslag till beslut

Att anteckna informationen till protokollet.

Ärende 16 – Meddelanden

Förslag till beslut

Att anteckna informationen till protokollet.

Ärende 17 – Övriga frågor

Förslag till beslut

Att anteckna informationen till protokollet.

Ärende 18 – Nästa möte

Nästa arbetsutskott hålls den 6 oktober på teams

Nästa direktionsmöte hålls den 27 oktober i Munkedal.

Ärenden enligt årshjul:

Tema: Näringsliv, kultur och attraktionskraft

Delårsrapport 2022-08-31

Beslut budget basverksamhet 2023–2025

Beslut budget DRUM 2023

DKR

Förslag till beslut

Att anteckna informationen till protokollet.

Förslag till reviderad arbetsordning för valberedningen

Kommunerna utser ledamöter och ersättare till direktionen, överenskommelsen mellan kommunerna har varit att direktionen består av kommunstyrelsensordförande och oppositionsföreträdare.

Berednings/styrgrupper utses direkt av direktionen på förslag av arbetsutskottet.

Direktionen utser valberedning.

Valbar till valberedning är någon som sitter i någon av medlemskommunernas fullmäktigeförsamlingar.

Fördelningen skall vara; två från respektive Bohuslän och Dalsland. Uddevalla, Vänersborg och Trollhättan utser vardera en ledamot. Sammanställande utses av direktionen inom gruppen.

Principer för nomineringar (bl.a grundat på tidigare genomfört arbete)

- Presidium (ordförande, 1:e och 2:e vice ordförande) bör utses inom arbetsutskottet.
- Arbetsutskottet skall representeras av en från respektive Trollhättan, Vänersborg och Uddevalla. Dessutom skall representation från Dalslandskommunerna samt Bohuskommunerna ingå. Även två ersättare skall utses.
- Styrelseledamöter till Västkom utgörs av presidiet + 1 ledamot som bör vara samma som sitter i SRO.
- Ledamöter till Beredning för hållbar utveckling (BHU) utgörs av presidiet + 1 ledamot.
- Ledamöter till Politiskt samrådsorgan mellan Västkom och Västra Götalandsregionen (SRO) utgörs av ordförande och en representant från socialnämndsordförandenätverket.
- Ledamöter till Delregionalt samrådsorgan för vårdssamverkan Fyrbodal bör utgöras av representanter från socialnämndsordförandenätverket.

Följande uppdrag ska tillsättas

- Presidium, bestående av ordförande, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande (se ovan).
- Arbetsutskott bestående av utöver presidium två ledamöter samt två ersättare (se ovan).
- BHU bestående av fyra ledamöter (se ovan).
- Västkoms styrelse bestående av fyra ledamöter (se ovan).
- SRO bestående av två ledamöter (se ovan).
- Ombud Föreningsstämma Västkom bestående av en ordinarie och en ersättare.

- Bolagsstämma Mediapoolen AB bestående av en ordinarie och en ersättare.
- Styrelserepresentation Mediapoolen AB bestående av en ledamot och en ersättare.
- Stämombud Gryning bestående av en ordinarie och en ersättare.
- Revision Gryning bestående av en ordinarie och en ersättare.
- Styrelseledamot i Innovatum AB bestående av en ledamot
- Stämmombud Innovatum bestående av förbundsordförande och en ersättare
- Delregionalt samrådsorgan för Vårdsamverkan Fyrbodal bestående av sex ledamöter (se ovan).
- Laxfond Vänern bestående av en ledamot och en ersättare.
- Styrelsen Film i Väst bestående av en ledamot.
- Stiftelsen för Dalslands kanal framtida bestånd, bestående av en ledamot och en ersättare (väljs genom rullande ordning mellan Dalslands KSO).

Valberedning Fyrbodal

Sammansättning			
Trollhättan		1	
Uddevalla		1	
Vänersborg		1	
Bohuslän		2	
Dalsland		2	
Summa		7	
Nuvarande valberedning			
Monika Hansson	Trollhättan	S	
Ewy Gahnström	Uddevalla	V	
Gunnar Lidell	Vänersborg	M	
Åsa Karlsson	Bohuslän	S	Sammanställande
Lars Larsson	Bohuslän	C	
Per Eriksson	Dalsland	S	
Anne Sörqvist	Dalsland	C	
Förslag till ny valberedning			
Kvar från tidigare valberedning			
Monika Hansson	Trollhättan	S	Sammanställande
Per Eriksson	Dalsland	S	
Lars Larsson	Bohuslän	C	
Nya i valberedningen			
Dan Åberg	Vänersborg	M	
Anna-Lena Heydar	Uddevalla	S	
Lars Tysklind	Bohuslän	L	
Linda Jansson	Dalsland	M	

Mötetider 2023

Förslag till beslut

Direktionen beslutar att godkänna förslaget på mötesdatum för 2023.

Sammanfattning

Förslag på mötesdatum som ligger till grund för årshjul 2023 har tagits fram.

Bakgrund

Ett förslag på mötesdatum för 2023 som ligger till grund för förbundets årshjul har tagits fram. Förslaget bygger på samma princip som tidigare år med intervall och hänsyn till SKR:s styrelse och helgdagar.

Arbetsutskottet: 26/1, 9/3, 27/4, 25/5, 24/8, 5/10, 16/11

Direktionen: 9/2, 30/3, 11/5, 15/6, 21/9, 26/10, 7/12

Beskrivning av ärendet

Datumförslagen är framtagna med hänsyn till SKR:s styrelsemöten och helgdagar under år 2023.

Ansvariga tjänstepersoner

Martin Palm, administrativ chef.

Martin Palm

Administrativ chef

Fyrbodals kommunalförbund

Förslag mötestider 2023

Möte	Datum	SKR - styrelse	BHU presidiet/ Västkom AU/ SRO	BHU/ Västkom styrelse	Kommun direktörer	Kallelse ut	Helgdagar/övrigt
Arbetsutskottet	26/1	27/1				19/1	
Direktionen	9/2					26/1	
Arbetsutskottet	9/3	10/3				2/3	Sportlov 20/2 – 24/2 (v. 8) Sportlov 27/2-3/3 (v.9) (Bengtsfors & Åmål)
Direktionen	30/3					16/3	
Arbetsutskottet	27/4	21/4				20/4	Påsklov 11/4 – 14/4 (v. 15, skärtorsdag 13/4)
Direktionen	11/5	26/5				27/4	
Arbetsutskottet	25/5					25/5	Kristi himmelsfärd 18/5
Direktionen	15/6	16/6				2/6	Midsommar 23/6 Kallelsen kommer ut på fredagen
Arbetsutskottet	24/8					17/8	
Direktionen	21/9	22/9				7/9	
Arbetsutskottet	5/10					28/9	
Direktionen	26/10	27/10				12/10	Höstlov 30/10 – 3/11 (v.44, Allhelgona 3/11)
Arbetsutskottet	16/11	1/12				9/11	
Direktionen	7/12	15/12				23//11	

Uppdrag inom avfallsområdet

Förslag till beslut

Direktionen beslutar att uppdra åt kommunalförbundet att närmare undersöka behov, intresse och möjligheter till utökade samarbeten hos kommuner och andra relevanta aktörer inom avfallsområdet, samt att uppdra åt kommunalförbundet att bjuda in samtliga medlemskommuner och dess kommunala avfalls-/energibolag till överläggningar angående förbehandling av matavfall i Fyrbodals.

Sammanfattning

Förbundet har det senaste året från medlemskommuner och andra fått frågor och förslag som berör avfallsområdet. Det sker stora och snabba förändringar inom avfallsområdet, från linjära materialflöden till cirkulära. Förändringen drivs av både nya lagar, direktiv, förordningar och affärsmässig utveckling. Kommunerna har en viktig roll kopplat till avfallsområdet när det gäller information, planering, upphandling och näringslivsutveckling och behöver vara rustade för de förändringar som avfallsområdet står inför. Det är angeläget att närmare undersöka behov, intresse och möjligheter till utökade samarbeten hos kommuner och andra relevanta aktörer inom avfallsområdet generellt. Förbehandling av matavfallet på plats i Fyrbodals är ett specifikt område som skulle kunna ge flera mervärden.

Bakgrund

Förbundet har det senaste året från medlemskommuner och andra fått frågor och förslag som berör avfallsområdet. Den politiska styrgruppen för affärsdriven miljöutveckling har tagit del av bland annat Sjuhärad-Boråsregionens kommunalförbunds mellankommunala samarbete kring avfallsfrågor. Förbundet har också noterat ett ökande intresse för affärsverksamhet med avfall som en resurs och exempelvis arbetar tre av medlemskommunerna strukturerat med industriell symbios och avfallsfrågorna hänger nära samman med en av fyra kraftsamlingar i den regionala utvecklingsstrategin, nämligen Cirkulära affärsmodeller.

En information och överläggning hölls vid direktionsmötet i juni 2022.

Beskrivning av ärendet

Det sker stora och snabba förändringar inom avfallsområdet, från linjära materialflöden till cirkulära. Förändringen drivs av både nya lagar, direktiv, förordningar och affärsmässig utveckling. Fokus ligger på att minska avfallet, resursförbrukningen och miljöpåverkan.

Några särskilt utpekade områden är textil, plast bygg, biobaserade råvaror, innovationskritiska metaller och livsmedel.

Kommunerna har en viktig roll kopplat till avfallsområdet när det gäller information, planering, upphandling och näringslivsutveckling.

Inom såväl Skaraborg som Göteborgsregionen och Sjuhärad finns utvecklade samarbeten i olika omfattning, genom exempelvis gemensamma avfallsplaner, gemensam insamling och hantering av avfall samt nätverk för utveckling och specifika satsningar.

Bedömning och synpunkter

Kommunerna behöver vara rustade för de förändringar som avfallsområdet står inför. Både miljömässiga och ekonomiska utmaningar behöver kunna hanteras. Intervjuade personer uttrycker att vi har för små enheter för ett ekonomiskt och miljömässigt effektivt avfallsarbete i Fyrbodals. Det riskerar att driva stora kostnadsökningar för medborgare och företag när nya krav införs.

Samtidigt finns flera intressanta exempel i Fyrbodals där företag skapat nya cirkulära affärsmodeller med god potential. Denna utveckling har kunnat uppstå tack vare att vi har sammanhangen, platserna, samarbeten mellan företag, akademi och offentlig sektor, de förnybara råvarorna, det industriella kunnandet och konkreta satsningar från både företag och offentlig sektor.

Förbehandling av matavfallet (slurryproduktion) på plats i Fyrbodals är ett specifikt område som skulle kunna ge flera mervärden – lägre/förutsägbara avfallskostnader, högre utsortering, ökad motivation hos medborgare, gödsel till lantbruket vilket bidrar till försörjningstrygghet samt produktion av biogas för lokal energiförsörjning. Lokala biogasproducenter önskar ett ställningstagande. De köper idag slurry från Göteborg.

Det är angeläget att närmare undersöka behov, intresse och möjligheter till utökade samarbeten hos kommuner och andra relevanta aktörer inom avfallsområdet generellt. När det gäller specifikt förbehandling av matavfallet är det önskvärt att någon aktör tar ett samlat grepp och bjuder in samtliga kommuner och kommunala avfalls/energibolag i Fyrbodals till överläggningar i frågan. Kommunalförbundet bedöms vara en lämplig aktör för detta.

Finansiering

Arbetet utförs initialt med befintlig personal. Om det blir aktuellt med större insatser från kommunalförbundet får en ny bedömning göras av hur det ska finansieras.

Koppling till mål

Verksamhetsplan 2021–2023:

Fysisk planering och hållbara transporter:

Gemensam planering

Näringsliv, kultur och attraktionskraft:

Innovation, styrkeområden och investeringsvilja

Långsiktiga prioriteringar i Regional utvecklingsstrategi 2030:

Stärka innovationskraften

Kraftsamlingar i Regional utvecklingsstrategi 2030:

Cirkulära affärsmodeller

Fokusområde i Klimat 2030 Västra Götaland ställer om:

Förnybara och resurseffektiva produkter och tjänster

Ansvarig tjänsteperson

Tobias Källqvist

Miljö- och klimatstrateg

Fyrbodals kommunalförbund

Äskande om budget för revisorerna 2023

Förslag till beslut

Direktionen att avslå äskandet om utökad budet för revisorerna för 2023.

Sammanfattning

Förbundets revisorer har inkommit med ett äskande om medel uppgående till 315 tkr för år 2023.

Beskrivning av ärendet

Förbundets revisorer har inkommit med ett äskande om medel uppgående till 315 tkr för år 2023.

I det förslag som ligger för budget 2023 så uppgår revisorernas budget till 165 tkr fördelat på 40 tkr för förtroendevalda samt 125 tkr för PWC. Av medlen som är avsatta till PWC så avser 85 tkr en fast del och resterande del avser en rörlig del. Det är en utökning med 15 tkr jämfört med 2022.

Revisionen har vanligtvis tio möten per år, att jämföra med arbetsutskott och direktion som har 7 möten per år.

Skrivelsen från revisorerna finns med som bilaga till ärendet.

Bedömning och synpunkter

Förbundets bedömning är att det i nuvarande budgetförslag inte finns möjlighet att skjuta till de äskade pengarna utan det skulle kräva att medlemskommunerna skjuter till extra medel.

Förbundet har gjort en jämförelse med Skaraborg och Borås kommunalförbund.

För Skaraborg kommunalförbund så är budgeten för revision.

- Förtroendevald revisor får 2 415 kr/per år
- Revisionsbyrå 100 000 kr, där ersättning för omkostnader och utlägg tillkommer

För Boråsregionen så är det revisionskontoret på Borås Stad ansvarar för revisionen, budgeten för revision är

- 100 000 kr för granskning
- Årsarvode 2 861 kr/per år, totalt 5 revisorer.
- Kostnad för särskilda granskningar tillkommer, dessa budgeteras ej, då de genomförs förhållandevis sällan.

Finansiering

Förbundets bedömning är att det i nuvarande budgetförslag inte finns möjlighet att skjuta till de äskade pengarna utan det skulle kräva att medlemskommunerna skjuter till extra medel. En utökning med 150 tkr motsvarar en medlemhöjning med cirka 55 öre per kommuninvånare.

Ansvarig tjänsteperson

Martin Palm, martin.palm@fyrbodal.se 0522-44 08 41.

Martin Palm

Administrativ chef

Fyrbodals kommunalförbund

Direktionen

Äskande om budget för revisorerna 2023

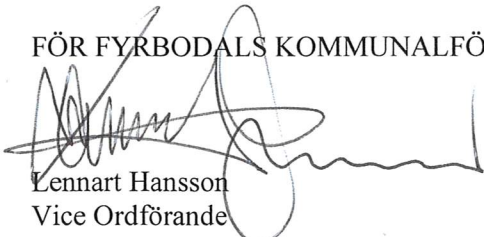
Revisorerna vill med denna skrivelse framföra sitt budgetäskande för år 2023.

Revisionens uppdrag är enligt Kommunallagen kap 12 §1 ” *Revisorerna granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionssed **all verksamhet** som bedrivs inom nämndernas eller fullmäktigeberedningarnas verksamhetsområden*”. Eftersom förbundets verksamhet är omfattande krävs tillräckliga resurser för att klara att leva upp till Kommunallagens krav på revisionen.

Revisorerna äskar medel för år 2023 om 315 tkr. Vi vill förtydliga bakgrunden till det. Revisorerna har med nuvarande budget inga resurser till att göra fördjupade granskningar av förbundet verksamhet, vilket medför att det inte är möjligt att uppfylla lagens krav.

Dessutom kommer det under del av 2023 att finnas två separata revisionsgrupper, dels den som är vald för mandatperioden 2019–2022 och som avslutar sitt arbete med avlämnandet av revisionsberättelse och granskning av årsredovisning för 2022, dels den nya revisionsgruppen som är vald för mandatperioden 2023–2026. Detta medför att kostnaderna för arvoden och utbildning av nyvalda revisorer kommer att bli högre under 2023. Därför krävs ökade resurser för revisionsverksamheten för 2023. Kostnaden för förlorad arbetsförtjänst kan också komma att öka under kommande mandatperiod beroende på vilka personer som väljs till revisionen.

FÖR FYRBODALS KOMMUNALFÖRBUNDS REVISORER

Lennart Hansson
Vice Ordförande

Svar gällande intresseundersökning avseende gemensamt fristadsansvar

Förslag till beslut

Direktionen beslutar att Fyrbodals kommunalförbund inte ska ta på sig rollen att samordna ett gemensamt Fristadsansvar då praktiskt stöd och ekonomiska bidrag kan fås via Västra Götalandsregionen.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige i Sotenäs kommun har bifallit en motion att frågan om ett gemensamt fristadsansvar ska överlämnas till Fyrbodals Direktion att ta ställning till och efterhöra medlemmarnas intresse.

Syftet är att förändra situationen för författare och andra kreativa yrken som förföljs och inte kan utöva sina yrken på grund av hot och förföljelse i sina hemländer, så att de får en fristad under två år.

Motionären menar att det finns olika sätt att arbeta för att förändra situationen för de författare, journalister och konstnärer som förföljs och att ett sätt som många kommuner runt om i landet har engagerat sig i är att erbjuda sig vara en fristadskommun.

För att ansöka och att vara en fristadskommun krävs det en del åtaganden, ett ansvar som många mindre kommuner enligt motionären inte riktigt är beredda att ta. Därför föreslås att flera mindre kommuner ska samverka och ta ett gemensamt fristadsansvar tillsammans med Kommunalförbundet Fyrbodals.

Bakgrund

Fyrbodals kommunalförbund har tagit emot kommunfullmäktige i Sotenäs kommuns beslut, 2021-11-11 §§ 108-126, att bifalla en motion som handlar om att utreda möjligheten till gemensamt fristadsansvar. Motionen är skriven av Yngve Johansson (MP) i Sotenäs kommun.

Migrationsverket lämnar följande information på sin hemsida att kommuner eller regioner som vill bidra till att värna om yttrandefriheten kan erbjuda författare, bildkonstnärer, musiker, dramatiker, journalister och andra professionella konstnärer som lever under hot och förföljs i sina hemländer, en fristad under två år.

En fristadskonstnär är en person som bjudits in av en svensk kommun eller region på grund av att han eller hon förföljs i sitt hemland. I Sverige får konstnären en fristad under två år för att kunna leva och fortsätta arbeta med sitt yrke i trygghet. Kommunen eller regionen som bjuder in lovar

att stå för försörjningen under de två åren. Uddevalla gick med i Fristadsprogrammet 2015. Programmet innebär att en författare, musiker, bildkonstnär, tecknare, scenkonstnär med flera som är utsatt för censur och/eller förföljelse i sitt hemland erbjuds ett tvåårigt stipendium, fri bostad och ett nätverk för att utvecklas konstnärligt och för att få arbeta fritt inom sitt konstområde.

I Sverige är ca 25 kommuner och regioner med i fristadsprogrammet tex Region Skåne, Malmö, Växjö, Region Jönköping, Linköping, Dalarnas landsting, Karlstad, Eskilstuna, Gävle, Stockholm, Uppsala, Sigtuna, Norrköping, Skellefteå, Umeå, Västra Götalandsregionen, Göteborg och Uddevalla.

Beskrivning av ärendet

Kulturstrategen på kommunalförbundet har med anledning av ärendet haft kontakt med nätverket för kulturansvariga i Fyrbodals, den regionala handläggaren för Fristadsansvar samt samordnaren på den nationella organisationen ICORN (International Cities of Refuge Network). En kortare enkät skickades ut till kulturansvariga för att få en nulägesbild av frågan. Endast ett fåtal besvarade frågorna.

Västra Götalandsregionen är en fristadsregion sen flera år tillbaka inom ramen för ICORN och har en person anställd som aktivt jobbar med fristadsfrågan. Kultur nämnden erbjuder ekonomiskt stöd till de kommuner som vill bli fristadskommun. Kommunerna själva behöver avsätta tid hos tjänstepersoner som blir kontaktpersoner för kulturutövaren som ska få Fristad, samt säkerställa boende. Alla frågor kring att planera för det praktiska genomförandet kan kommunen få processtöd från VGR.

Bedömning och synpunkter

I nuläget är det enbart Uddevalla kommun i Fyrbodals som har ett aktivt Fristadsansvar. Det finns ett visst intresse bland kulturansvariga i delregionen att diskutera saken vidare, men det pågår inga aktiva processer i de svarande kommunerna. Det finns heller inget konkret nationellt exempel där flera kommuner gått samman i gemensamma Fristadsåtaganden, något som både organisationen ICORN och VGR skulle välkomna om till exempel Fyrbodalsregionen utforskade detta. För att genomföra en sådan pilot krävs avsätta medel för omvärldsanalys, planering och förankringsarbete.

Bedömningen är att om kommunerna i Fyrbodals vill gå vidare med Fristadsfrågan, enskilt eller gemensamt, finns gott stöd och erfarenhet att få genom handläggaren på Västra

Götalandsregionen och ett ekonomiskt stöd att få via Kulturnämnden. Kommunerna själva behöver bli medlemmar i organisationen ICORN och avsätta tid internt i organisationen. Fyrbodals kommunalförbund har via delregionala utvecklingsmedel möjlighet att stödja ett eventuellt pilotprojekt.

Finansiering

Ärendet har handlagts av förbundets kulturstrateg och finansieras därigenom av delregionala utvecklingsmedel.

Koppling till mål

- Kommunalförbundets verksamhetsplan - utvecklingsområde "Näringsliv, kultur och attraktionskraft" – strategiskt mål "Kultur och attraktionskraft.
- Kulturstrategi Västra Götaland - och regional kulturplan 2020-2023

Ansvarig tjänsteperson

Ida Svanberg

Ida Svanberg

Kulturstrateg

Fyrbodals kommunalförbund

Expedieras till:

anna-lena.hoglund@sotenas.se

Beslutsärenden

Remissvar angående Årlig avstämning av trafikförsörjningsprogrammet 2021

Fyrbodals kommunalförbund har i en skrivelse från Västra Götalandsregionen, daterad 2022-03-21, fått möjlighet att yttra sig över rubricerad remiss.

Enligt de beslutade samverkansformerna kring kollektivtrafiken i Västra Götaland ska Västra Götalandsregionen årligen göra en avstämning av arbetet med implementeringen av trafikförsörjningsprogrammet och redovisa uppföljning av de mål som satts upp.

Den årliga avstämningen innehåller i år dels uppföljning av trafikförsörjningsprogrammet för 2021 och frågeställningar kopplat till uppföljningen, dels en aktualisering av miljö- och klimatstrategin.

Yttrandet från Fyrbodals kommunalförbund har beretts av tjänstepersonsnätverket för infrastruktur och kollektivtrafik (InfraKoll). Till grund för yttrandet ligger även den diskussion i ärendet som genomfördes på det delregionala kollektivtrafikerådet (DKR) 12 maj 2022.

Ärendet föredras av Morgan Ahlberg, infrastrukturstrateg.

Handlingar till ärendet bifogas kallelsen

Arbetsutskottet har berett ärendet och beslutat föreslå direktionen att ställa sig bakom remissvaret.

Förslag till beslut

Att direktionen ställer sig bakom remissvaret.

Expedieras till:

Västra Götalandsregionen

Remissvar angående Årlig avstämning av trafikförsörjningsprogrammet 2021

Förslag till beslut

Förbundsdirektionen beslutar att ställa sig bakom remissvaret.

Sammanfattning

Fyrbodals kommunalförbund har i en skrivelse från Västra Götalandsregionen, daterad 2022-03-21, fått möjlighet att yttra sig över rubricerad remiss.

Enligt de beslutade samverkansformerna kring kollektivtrafiken i Västra Götaland ska Västra Götalandsregionen årligen göra en avstämning av arbetet med implementeringen av trafikförsörjningsprogrammet och redovisa uppföljning av de mål som satts upp. Kommunerna ges då möjlighet att via de delregionala kollektivtrafikråden lämna yttranden på arbetet med att utveckla kollektivtrafiken.

Den årliga avstämningen innehåller i år dels uppföljning av trafikförsörjningsprogrammet för 2021 och frågeställningar kopplat till uppföljningen, dels en aktualisering av miljö- och klimatstrategin.

Yttrandet från Fyrbodals kommunalförbund har beretts av tjänstepersonsnätverket för infrastruktur och kollektivtrafik (InfraKoll). Till grund för yttrandet ligger även den diskussion i ärendet som genomfördes på det delregionala kollektivtrafikrådet (DKR) 12 maj 2022. Yttrandet har färdigställts av Fyrbodals kommunalförbund för beslut av förbundsdirektionen den 22 september.

Bakgrund

Årets uppföljningsrapport innehåller både en del som beskriver måluppfyllelsen och en del som beskriver genomförandet av programmet. I genomförandet ingår de strategier och fyra fokusområden som är en del av trafikförsörjningsprogrammet.

I remissvaret önskar Västra Götalandsregionen svar på följande frågor:

Trafikförsörjningsprogrammet

- Reflektioner kring måluppfyllelse för 2021 och utmaningarna med att marknadsandelen, resandet och ekonomin för kollektivtrafiken försämrats med anledning av pandemin.
- Hur kan vi hjälpas åt att vända utvecklingen? Hur kan vi verka för det ”nya normala” där hållbara resvanor är norm? Vilken roll kan och bör digitaliseringen spela?
- Programmet innehåller fyra fokusområden som kräver samverkan för att nå framgång. Vilka möjligheter ser ni att bidra till de olika fokusområdena? Exemplifiera gärna.
- Övriga synpunkter/kommentarer?

Uppföljningsrapporten

- Har ni nytta av uppföljningsrapporten? På vilket sätt?
- Uppföljningsrapporten innehåller ett nytt avsnitt som beskriver genomförandet av programmet i form av vad som skett kopplat till strategier och fokusområden. Detta har varit efterfrågat som åtgärd vid tidigare avstämning och är i linje med det nya programmet. Vi ser fram emot era synpunkter på den nya strukturen.

Aktualisering av Västra Götalandsregionens miljö- och klimatstrategi för kollektivtrafiken

Miljö- och klimatstrategi för kollektivtrafiken i Västra Götaland fastställdes av kollektivtrafiknämnden 2018. På grund av ett antal omvärldsförändringar har en aktualisering av strategin gjorts som kommer att lyftas för godkännande i kollektivtrafiknämnden under 2022.

Målen i strategin kvarstår och även prioritetsordningen för olika drivmedel, men nya beräkningar har gjorts för mixen över tid. Fordonsindustrins elektrifiering går snabbare än väntat. Flytande biodrivmedel ökar snabbt i kostnad och bör därför endast användas i undantagsfall, och eftersom utbudet av gasdrivna bussar minskar är det inte lämpligt att ställa krav på enbart gas i nya upphandlingar. Biogas bedöms fortsatt kunna ligga kvar på samma nivå som idag.

På det delregionala kollektivtrafikerådets möte den 12 maj presenterades uppföljningen av trafikförsörjningsprogrammet samt aktualiseringen av miljö- och klimatstrategin för kollektivtrafiken. I samband med presentationen fördes en dialog om kollektivtrafikens utveckling i förhållande till målen samt förändringarna i miljö- och klimatstrategin.

Ärendet har även presenterats för och beretts av förbundets tjänstepersonsnätverk för infrastruktur och kollektivtrafik (InfraKoll). Utifrån nämnda beredning har Fyrbodals kommunalförbund sammanställt ett remissvar avseende årlig avstämning av trafikförsörjningsprogrammet och aktualiseringen av miljö- och klimatstrategi för kollektivtrafiken. Remissvaret ska vara Västra Götalandsregionen tillhanda senast den 30 september 2022.

Remissvar

Trafikförsörjningsprogrammet

- **Reflektioner kring måluppfyllelse för 2021 och utmaningarna med att marknadsandelen, resandet och ekonomin för kollektivtrafiken försämrats med anledning av pandemin.**

Fyrbodals kommunalförbund delar uppfattningen att målet på kort sikt är att återta samma marknadsandel för kollektivtrafiken som före pandemin, 2019. Den återgång till ökat bilresande som skett under pandemin är bekymmersam ur flera aspekter, inte minst när det gäller klimatpåverkan.

En snabb fortsatt återhämtning av resandet ses som viktigt även ur ekonomisk synvinkel. Med minskade inkomster finns en risk för påverkan på kvalitet och utbud, men grunden för att återta resandet är ett bibehållet trafikutbud. Fyrbodals kommunalförbund anser att redan planerade och beslutade satsningar ska fullföljas, exempelvis de som ryms inom ramen för Målbild Tåg – delmål 2028.

Kostnadsutvecklingen för drivmedel, inklusive el, kan göra att kollektivtrafiken blir mer attraktiv i jämförelse med privatbilism. Å andra sidan finns förstås en risk att de ökade drivmedelspriserna även driver på en ökning av biljettpriserna.

- **Hur kan vi hjälpas åt att vända utvecklingen? Hur kan vi verka för det ”nya normala” där hållbara resvanor är norm? Vilken roll kan och bör digitaliseringen spela?**

Kommunerna har en stor roll, inte minst när det gäller infrastrukturen runt hållplatser, resecentrum, stråk med mera. Här kan även kommuner vara aktiva och söka medel exempelvis genom Stadsmiljöavtal.

Ett annat område där flera parter kan hjälpas åt, inklusive kommunalförbundet genom olika projektverksamheter, är att uppmärksamma kollektivtrafiken som ett alternativ när det gäller hållbart resande.

När det gäller marknadsföring av kollektivtrafiken kan en framgångsrik väg vara att upplysa om olika biljettalternativ samt att exemplifiera vad man som resenär tjänar på att

välja kollektivtrafik i stället för privatbil. Ett annat sätt kan vara att erbjuda prisvärda sommarkort för barn och ungdomar.

Närtrafik är ett bra koncept för att täcka upp i områden där resandet inte motiverar linjedragning. Men då erbjudandet om närtrafik är relativt okänt bland allmänheten, ser kommunalförbundet ett behov av fler kommunikationsinsatser. Kommunalförbundet ser positivt på de översyn och utveckling av närtrafiken som Västtrafik nyligen aviserat.

Ett annat sätt att öka resandet är att underlätta det intermodala resandet, att göra det enkelt att kombinera olika sorters transport, cykel/buss/tåg med mera. Här är det viktigt att Västtrafik fortsätter att belysa kombinationsresor, ur ett hela-resan-perspektiv, och exempelvis gör det lättare att ta med cykel på tåget. I detta sammanhang är det positivt med den nya möjligheten till digitala återförsäljare av biljetter. För att ytterligare förenkla det kollektiva resandet ser Fyrbodals kommunalförbund det som positivt med initiativ kring ett enhetligt nationellt betalningssystem för kollektivtrafiken.

Ett annat exempel på samverkan är cykelgarage vid resecentrum som några medlemskommuner låtit uppföra. Här behövs en fortsatt dialog mellan kommuner och Västtrafik för att hitta bra platser för liknande satsningar. Det samma gäller exempelvis pendelparkeringar.

Ett uppenbart problem för att göra kollektivtrafiken lockande och konkurrenskraftig är bristen på synkronisering vid hållplatser där byte tåg/buss ofta sker. Särskild tydligt blir detta i glesare geografier där de valbara turerna från början är få. En noggrannare synkronisering av befintliga turscheman kan därför stärka kollektivtrafikens ställning och attraktionskraft överlag.

Fyrbodals kommunalförbund betonar att vi alla har en roll att spela när det gäller att öka resandet med kollektivtrafiken, även om vi har olika roller. Det är viktigt att både kommuner och Västtrafik är med tidigt i planeringen kring planfrågor med mera och att kommunerna tar vara på de tillfällen som ges att komma in med synpunkter.

Avslutningsvis anser kommunalförbundet att det är Västra Götalandsregionen och Västtrafik som fortsatt ska ha ansvaret att leda och ta initiativ till olika kampanjer och samverkansformer.

- **Programmet innehåller fyra fokusområden som kräver samverkan för att nå framgång. Vilka möjligheter ser ni att bidra till de olika fokusområdena? Exemplifiera gärna.**

Kommunerna ser en möjlighet att bidra till en god tillgänglighet till kollektivtrafiken via insatser när det gäller lokal infrastruktur. Kommunerna kan även bidra med trygghetsskapande åtgärder. Det kan exempelvis handla om tryggheten kring hållplatserna, som belysning och skapandet av öppna ytor vid hållplatser och gång- och cykelstråk som leder till hållplatser och knutpunkter. Det kan även handla om att skapa tillgänglighet för exempelvis cykel, barnvagnar och personer med funktionsnedsättningar.

Även när det gäller bebyggelseplanering i stort i anslutning till kollektivtrafikens knutpunkter har kommunerna en betydelsefull roll att spela när det gäller flera av fokusområdena. I det sammanhanget är det viktigt att Västtrafik möter upp behoven när nya områden planeras. Det behövs tydlighet kring vad som krävs för att få ny eller utökad trafik till ett område som byggs ut, exempelvis hur många nya bostäder/invånare som behövs i ett visst område. Gemensam planering inom detta ämnesområde kan exempelvis ge som effekt att det kan byggas tätare områden med minskat behov av bil och god tillgång till kollektivtrafik.

Kommunalförbundet betonar att ökat resande är grunden till att uppnå de fyra fokusområdena.

- **Övriga synpunkter/kommentarer?**

Kommunalförbundet har inga övriga synpunkter eller kommentarer.

Uppföljningsrapporten

- **Har ni nytta av uppföljningsrapporten? På vilket sätt?**

Rapporten fungerar som ett underlag för politiker och tjänstepersoner att få en uppföljning på hur verksamheten utvecklas. På det sättet spelar rapporten en viktig roll. Kommunalförbundet anser att en kortfattad populärutgåva av uppföljningsrapporten skulle vara användbar. En sådan kan exempelvis sändas ut till kommunerna som sedan får ta ansvar för att sprida den vidare inom och utom sina organisationer.

- **Uppföljningsrapporten innehåller ett nytt avsnitt som beskriver genomförandet av programmet i form av vad som skett kopplat till strategier och fokusområden. Detta har varit efterfrågat som åtgärd vid tidigare avstämning och är i linje med det nya programmet. Vi ser fram emot era synpunkter på den nya strukturen.**

Det är en bra förändring som gör rapportens innehåll lättare att läsa och ta till sig på ett sammanfattande vis.

Aktualiseringen av miljö- och klimatstrategi för kollektivtrafiken

Fyrbodals kommunalförbund ser med oro på hur användningen av biogas inom kollektivtrafiken nedprioriteras över tid. Argumentet att utbudet av biogasdrivna bussar minskar är begripligt, och att det därmed påverkar möjligheterna till kravställan i upphandlingar. Kommunalförbundet ställer sig ändå frågan om inte synen på utvecklingen inom biogasområdet är onödigt pessimistiskt. Här måste även vägas in stora aktörers möjlighet att faktiskt påverka utbudet genom att skapa efterfrågan.

En annan faktor att väga in är att efterfrågan på biogas som drivmedel kan komma att öka i takt med att elpriserna ökar. Samtidigt fortgår en utveckling av flytande biogas som drivmedel för tunga transporter som kan få en påverkan även på bussmarknaden.

Det finns i dag stora investeringar i infrastruktur för biogas som riskerar att förloras om marknaden helt faller bort. Kollektivtrafiken är i dagsläget basen för efterfrågan för biogas och det är viktigt att den basen inte slås undan från Västtrafiks sida. Framöver spås en ökad efterfrågan från industrin vad gäller biogas som energikälla och som kemisk byggsten i olika processer. För att inte dessa framtida nyttor ska omintetgöras under en uppbyggnad av en ny fas i biogasanvändningen, det vill säga en industriell efterfrågan, är det angeläget att kollektivtrafiken kan fungera som en brygga till dess att den nya marknaden vuxit fram, även om kollektivtrafiken på sikt helt skulle elektrifieras.

Slutligen vill kommunalförbundet påpeka att i tider med en oroligare omvärld, och med kraftigt ökad konkurrens om elkraft, så kan lokalt producerad biogas vara ett starkt alternativ även i framtiden, inte minst för att inte blir helt beroende av ett enda energislag.

Ansvarig tjänsteperson

Förbundsdirektör Anna Lärk Ståhlberg, tel. 0705-32 70 30, e-post:
anna.lark.stahlberg@fyrbodals.se

Infrastrukturstrateg Morgan Ahlberg, tel. 076-856 23 55, e-post: morgan.ahlberg@fyrbodals.se

Morgan Ahlberg
Infrastrukturstrateg
Fyrbodals kommunalförbund

Anna Lärk Ståhlberg
Förbundsdirektör
Fyrbodals kommunalförbund

